

KARTA CHARAKTERYSTYKI

Sporządzona zgodnie z Rozporządzeniem Komisji (UE) nr 453/2010 z dnia 20 maja 2010 roku zmieniającym Rozporządzeniem (WE) nr 1907/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 grudnia 2006 roku w sprawie rejestracji, oceny, udzielania zezwoleń i stosowanych ograniczeń w zakresie chemikaliów (REACH) (DU Unii Europejskiej seria L nr 133 z 31maja 2010 roku)

1 IDENTYFIKACJA SUBSTANCJI I IDENTYFIKACJA PRZEDSIĘBIORSTWA

1.1 Identyfikacja produktu

BC S FLUID

Węglowodory C10 – C13, n-alkany, izoalkany, cykloalkany, < 2 % aromatów

Nr WE: 918-461-9

Numer rejestracyjny: 01-2119457273-39-0000

1.2 Istotne zidentyfikowane zastosowania substancji oraz zastosowania odradzane
Stosowana jako rozpuszczalnik.

1.3 Konfeksjoner/Firma

Konfeksjoner:

“Gotfryd i Gotfryd”

Marek Gotfryd

Ul. Gawota 4/11

02-830 Warszawa

Tel.: +48 695 368 544

Fax: +48 22 648 32 71

1.4 Numer telefonu alarmowego

Telefon alarmowy w Polsce (czynny w godzinach 7:00 – 15:00): +48 33 847 35 94

Data sporządzenia: 01.12.2010

2 IDENTYFIKACJA ZAGROŻEŃ

2.1 Klasyfikacja substancji

Klasyfikacja zgodna z rozporządzeniem (WE) nr 1272/2008:

Zagrożenie spowodowane aspiracją, kategoria zagrożenia 1 (Asp. Tox. 1)

Połyknięcie i dostanie się przez drogi oddechowe może grozić śmiercią (H304).*

Powtarzające się narażenie może powodować wysuszenie lub pękanie skóry (EUH066).*

***Nota H**

Klasyfikacja i oznakowanie przedstawione w odniesieniu do tej substancji mają zastosowanie do niebezpiecznych właściwości oznaczonych za pomocą zwrotu(-ów) wskazującego(-ych) rodzaj zagrożenia w połączeniu ze wskazaną klasą (klasami) i kategorią (kategoriami) zagrożenia. Wymagania art. 4 dotyczące producentów, importerów i dalszych użytkowników tej substancji mają zastosowanie do wszystkich pozostałych klas i kategorii zagrożeń. W przypadku klas zagrożeń, których droga narażenia lub charakter skutków prowadzą do rozróżnienia klasyfikacji w klasie zagrożeń, od producenta, importera lub dalszego użytkownika wymaga się uwzględnienia jeszcze nieuwzględnionych dróg narażenia lub skutków.

Ostateczna etykieta musi odpowiadać wymogom art.17 ust. 2 i sekcji 1.2 zał. I.

*Nota P

Klasyfikacja substancji jako rakotwórczej lub mutagennej nie musi mieć zastosowania, jeśli można wykazać, że substancja zawiera mniej niż 0,1 % wagowych benzenu (EINECS nr 200-753-7).

Klasyfikacja zgodna z dyrektywą Rady 67/548/EWG:**Produkt szkodliwy (Xn).**

Działa szkodliwie; może powodować uszkodzenie płuc w przypadku połknięcia (R 65).*

Powtarzające się narażenie może powodować wysuszenie lub pękanie skóry (R 66).*

*Nota H

Klasyfikacja i oznakowanie przedstawione dla tej substancji stosują się do niebezpiecznej właściwości lub niebezpiecznych właściwości wskazanych przez oznaczenie lub oznaczenia ryzyka w połączeniu z przedstawioną kategorią lub przedstawionymi kategoriami zagrożenia. Producenci, importerzy i dalsi użytkownicy tej substancji są zobowiązani do przeprowadzenia badań w celu uzyskania informacji o odpowiednich i dostępnych istniejących danych dotyczących wszystkich innych właściwości takich substancji dla zaklasyfikowania i oznakowania tej substancji. Ostateczna etykieta musi być zgodna z wymaganiami sekcji 7 załącznika VI do dyrektywy 67/548/EWG.

*Nota P

Klasyfikacja substancji jako rakotwórczej lub mutagennej nie musi mieć zastosowania, jeśli można wykazać, że substancja zawiera mniej niż 0,1 % wagowych benzenu (EINECS nr 200-753-7).

Szkodliwe skutki działania na zdrowie człowieka:

Przy znacznych stężeniach par lub bezpośrednim dostaniu się produktu do oczu może wystąpić podrażnienie, zaczerwienienie i ból spojówek. Kontakt ze skórą może wywoływać swędzenie, miejscowe zaczerwienienie, a w przypadku długotrwałego kontaktu – wysuszenie i łuszczenie się skóry. Wdychanie par o dużym stężeniu może spowodować uczucie zmęczenia, osłabienie, senność, bóle i zawroty głowy, kaszel, urywany oddech. Po połknięciu wywołuje mdłości, wymioty z ryzykiem zachłyśnięcia się, które może spowodować aspirację do dróg oddechowych, co prowadzi do zapalenia płuc lub obrzęku płuc.

Skutki działania na środowisko:

Przy prawidłowym użytkowaniu nie stwarza zagrożenia dla środowiska.

Skutki działania związane z właściwościami fizykochemicznymi:

Pary produktu są cięższe od powietrza, mogą tworzyć mieszaniny wybuchowe z powietrzem. Gromadzą się przy powierzchni ziemi i w dolnych partiach pomieszczeń.

2.2 Elementy oznakowania

Zgodne z rozporządzeniem (WE) nr 1272/2008:

Piktogramy:

Hasło ostrzegawcze: **Niebezpieczeństwo**

Zwroty wskazujące rodzaj zagrożenia:

H304 - Połknięcie i dostanie się przez drogi oddechowe może grozić śmiercią.

EUH066 - Powtarzające się narażenie może powodować wysuszenie lub pękanie skóry.

Zwroty wskazujące środki ostrożności:

Zapobieganie:

P262 - Nie wprowadzać do oczu, na skórę lub na odzież.

Reagowanie:

P301 + P310 - W PRZYPADKU POŁKNIECIA: Natychmiast skontaktować się z OŚRODKIEM ZATRUĆ lub lekarzem.

P331 - NIE wywoływać wymiotów.

Przechowywanie:

P405 - Przechowywać pod zamknięciem.

Usuwanie:

P501- Zawartość/pojemnik dostarczyć do odpowiedniej spalarni lub zdeponować zgodnie z obowiązującymi przepisami.

2.3 Inne zagrożenia

Substancja nie spełnia kryteriów PBT i vPvB.

Pary tworzą mieszaninę wybuchową z powietrzem. Pary są cięższe od powietrza i gromadzą się przy powierzchni ziemi oraz w dolnych częściach pomieszczeń. Zbiorniki narażone na działanie ognia lub wysokiej temperatury mogą eksplodować.

3 SKŁAD / INFORMACJA O SKŁADNIKACH

3.1 Substancja

Nazwa nr indeksowy nr CAS nr WE

Węglowodory C10 – C13, n-alkany, izoalkany, cykloalkany, < 2 % aromatów 918-461-9

4 ŚRODKI PIERWSZEJ POMOCY

4.1 Opis środków pierwszej pomocy

Wdychanie: Wynieść poszkodowanego z miejsca narażenia, ułożyć w wygodnej pozycji pożącej lub siedzącej, zapewnić spokój, chronić przed utratą ciepła. Jeżeli wystąpią zaburzenia oddychania, zastosować sztuczne oddychanie. Jeżeli objawy nie ustępują, wezwać lekarza.

Kontakt ze skórą: Obficie zmywać letnią, bieżącą wodą. Zdjąć zanieczyszczoną odzież. Jeśli podrażnienie nie ustępuje, zasięgnąć porady lekarza

Kontakt z oczami: Natychmiast płukać dużą ilością letniej wody, najlepiej bieżącej, przez co najmniej 15 min. Usunąć szkła kontaktowe. Unikać silnego strumienia wody ze względu na ryzyko mechanicznego uszkodzenia rogówki. Jeżeli podrażnienie nie ustępuje, należy skonsultować się z lekarzem-okulistą.

Przewód pokarmowy: Jeżeli nastąpi połknięcie, nie powodować wymiotów ponieważ istnieje ryzyko zachłyśnięcia się i przedostania substancji do płuc. Zapewnić natychmiastową pomoc lekarską.

4.2 Najważniejsze ostre i opóźnione objawy oraz skutki narażenia

Pary substancji powodują podrażnienie oczu i dróg oddechowych. Wdychanie par może powodować uczucie zmęczenia, osłabienie, senność, nudności, bóle i zawroty głowy, ból gardła, kaszel, urywany oddech. Powtarzający się lub długotrwały kontakt z substancją może powodować wysuszenie i podrażnienie skóry. Przedłużone działanie może powodować, wymioty, zakłócenia czucia, zaburzenia koordynacyjne, podrażnienie błon śluzowych, uszkodzenie wątroby, nerek i centralnego układu nerwowego, utratę przytomności. Po połknięciu wywołuje mdłości, wymioty z ryzykiem zachłyśnięcia się, które może spowodować aspirację do dróg oddechowych, co prowadzi do zapalenia płuc lub obrzęku płuc.

4.3 Wskazania dotyczące wszelkiej natychmiastowej pomocy lekarskiej i szczególnego postępowania z poszkodowanym

Miejsce pracy powinno być wyposażone w prysznic i stanowisko do płukania oczu.

5 POSTĘPOWANIE W PRZYPADKU POŻARU

5.1 Środki gaśnicze

Odpowiednie środki gaśnicze:

Piana, ditlenek węgla lub proszki gaśnicze.

Niewłaściwe środki gaśnicze:

Woda.

5.2 Szczególne zagrożenia związane z substancją

Podczas spalania mogą się tworzyć toksyczne produkty spalania: tlenek węgla i dwutlenek węgla.

5.3 Informacje dla straży pożarnej.

Palna ciecz. Pary tworzą mieszaniny wybuchowe z powietrzem, są cięższe od powietrza i gromadzą się przy powierzchni ziemi oraz w dolnych częściach pomieszczeń. Pojemniki narażone na działanie ognia chłodzić z bezpiecznej odległości rozproszonym strumieniem wody (niebezpieczeństwo wybuchu); o ile to możliwe, usunąć je z terenu zagrożonego. Odzież gazoszczelna w wersji antyelektrostatycznej, izolujący sprzęt ochrony układu oddechowego.

6 POSTĘPOWANIE W PRZYPADKU NIEZAMIERZONEGO UWOLNIENIA DO ŚRODOWISKA

6.1 Indywidualne środki ostrożności, wyposażenie ochronne i procedury w sytuacjach awaryjnych.

Zakładać odzież ochronną z materiałów naturalnych (bawełna) lub włókien syntetycznych, rękawice wykonane z nitrilu lub PVA (grubość 0.2 mm, czas przebicia ≥ 480 min). Stosować okulary ochronne typu gogle, chroniące przed kroplami cieczy. Nie pić, nie jeść i nie palić w trakcie używania. Zapewnić odpowiednią wentylację ogólną i miejscową. Usunąć źródła zapłonu (ugasić otwarty ogień, ogłosić zakaz palenia i używania narzędzi iskrzących). Usunąć osoby niezabezpieczone z zagrożonego obszaru.

Unikać bezpośredniego kontaktu z substancją.

Unikać wdychania par. W razie potrzeby zarządzić ewakuację.

6.2 Środki ostrożności w zakresie ochrony środowiska.

Zabezpieczyć przed przedostaniem się do kanalizacji, wód powierzchniowych i gruntowych oraz gleby.

6.3 Metody i materiały zapobiegające rozprzestrzenianiu się skażenia i służące do usuwania skażenia.

Zabezpieczyć studzienki ściekowe. Jeżeli to możliwe, zlikwidować wyciek (zamknąć dopływ cieczy, uszczelnić). Uszkodzone opakowanie umieścić w opakowaniu zastępczym. W razie dużego wycieku obwałować miejsce wycieku, zebraną ciecz odpompować. Pary rozcieńczyć rozproszonym strumieniem wody. Usunąć źródła zapłonu (ugasić otwarty ogień, ogłosić zakaz palenia i używania narzędzi iskrzących). Małe ilości zaabsorbować w chemicznie obojętny materiał wiążący (piasek, ziemia okrzemkowa), przenieść do szczelnie zamykanych pojemników przenieść do szczelnie zamykanych pojemników i przekazać do utylizacji. Zanieczyszczoną powierzchnię spłukać wodą.

6.4 Odniesienia do innych sekcji.

Usuwać zgodnie z zaleceniami przedstawionymi w sekcji 13.

7 POSTĘPOWANIE Z SUBSTANCJĄ ORAZ JEJ MAGAZYNOWANIE

7.1 Środki ostrożności dotyczące bezpiecznego postępowania.

Zapewnić odpowiednią wentylację ogólną i miejscową. Trzymać z daleka od źródeł wysokiej temperatury i źródeł zapłonu. Wskazane jest podejmowanie środków ostrożności, aby podczas pracy z substancją unikać kontaktu ze skórą i oczami. Nie wdychać par. Zabezpieczyć przed przedostaniem się do kanalizacji, wód powierzchniowych i gruntowych oraz gleby. Nie jeść, nie pić i nie palić w czasie użytkowania. Myć ręce podczas przerw i po zakończonej pracy. Zanieczyszczone ubranie natychmiast zdjąć, uprać przed ponownym założeniem.

7.2 Warunki bezpiecznego magazynowania, łącznie z informacjami dotyczącymi wszelkich wzajemnych niezgodności

Stosować tylko w dobrze wentylowanych pomieszczeniach z wentylacją wywiewną. Trzymać z daleka od źródeł wysokiej temperatury, źródeł zapłonu oraz utleniaczy. Instalacja, aparatura i zbiorniki powinny być zawsze szczelnie zamknięte. Pary substancji z powietrzem mogą tworzyć mieszaniny wybuchowe. Pary są cięższe od powietrza i gromadzą się przy powierzchni podłogi lub gruntu. Przechowywać w oryginalnych, właściwie oznakowanych, szczelnie zamkniętych opakowaniach, w chłodnym, suchym, dobrze wentylowanym pomieszczeniu magazynowym, wyposażonym w instalację elektryczną i wentylacyjną w wykonaniu przeciwwybuchowym. Przechowywać z dala od źródeł ciepła i zapłonu oraz utleniaczy. Zabezpieczać przed działaniem promieni słonecznych.

7.3 Szczególne zastosowanie(-a) końcowe

Brak innych znanych poza wymienionymi w sekcji 1.

8 KONTROLA NARAŻENIA / ŚRODKI OCHRONY INDYWIDUALNEJ

8.1 Parametry dotyczące kontroli

Nazwa nr CAS Normatyw wartość jednostka

Węglowodory C 10 – C13, n-alkany, izoalkany, cykloalkany, < 2 % aromatów

NDS 300 mg/m³

NDSch 900 mg/m³

Podstawa prawna:

Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 29 listopada 2002 r. w sprawie najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy (Dz. U. nr 217, poz. 1833, 2002 wraz z późniejszymi zmianami).

Rozporządzenie Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 10 października 2005 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy (Dz. U. nr 212, poz. 1769, 2005 r. z dnia 28.10.2005 r.)

Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia z dnia 20 kwietnia 2005 r. w sprawie badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy (Dz. U. nr 73, poz. 645, 2005).

Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 30 grudnia 2004 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy związanej z występowaniem w miejscu pracy czynników chemicznych (Dz. U. nr 11, poz. 86 ,2005).

8.2 Kontrola narażenia

8.2.1 Stosowne techniczne środki kontroli

Niezbędna wentylacja miejscowa wywiewna usuwająca pary z miejsc ich emisji oraz wentylacja ogólna pomieszczenia. Otwory zasysające wentylacji miejscowej przy płaszczyźnie roboczej lub poniżej.

Wywiewniki wentylacji ogólnej w górnej części pomieszczenia oraz przy podłodze. Instalacje

wentylacyjne muszą odpowiadać warunkom ustalonym ze względu na niebezpieczeństwo pożaru lub wybuchu. Nie używać w pobliżu źródeł wysokiej temperatury i źródeł zapłonu. W przypadku niedostatecznej wentylacji używać ochron dróg oddechowych Zapewnić prysznic i stanowisko do płukania oczu.

8.2.2 Indywidualne środki ochrony, takie jak indywidualny sprzęt ochronny

Drogi oddechowe: W przypadku przekroczenia dopuszczalnych stężeń par substancji należy stosować ochrony dróg oddechowych z filtrem cząsteczkowym oznaczonym

kolorem białym i symbolem P2 oraz filtrem par oznaczonym kolorem brązowym i literą A. Można stosować filtry zespolone AP.

Ręce i skóra: Stosować odzież ochronną z materiałów naturalnych (bawełna) lub włókien syntetycznych, rękawice wykonane z nitrylu, vitonu lub PVA (grubość 0.2 mm, czas przebicia ≥ 480 min).

Oczy: Stosować okulary ochronne typu gogle, chroniące przed kroplami cieczy

Higiena pracy: Obowiązują przepisy ogólne przemysłowej higieny pracy. Nie dopuszczać do przekraczania w środowisku miejsca pracy dopuszczalnych stężeń normatywnych. Po zakończeniu pracy

zdejść zanieczyszczone ubranie. Przed przerwami w pracy wymyć ręce i twarz. Po pracy umyć dokładnie całe ciało. Nie jeść, nie pić, nie palić podczas pracy. W atmosferze zagrożonej wybuchem stosować odzież, rękawice i obuwie w wersji antyelektrostatycznej.

Metody oceny narażenia w środowisku pracy:

PN-86/Z-04050.01 – Ochrona czystości powietrza. Przyrządy i zestawy do pobierania próbek.

Postanowienia ogólne.

PN-89/Z-04008.07 – Ochrona czystości powietrza. Pobieranie próbek. Postanowienia ogólne. Zasady pobierania próbek w środowisku pracy i interpretacja wyników.

8.2.3 Kontrola narażenia środowiska

Zabezpieczyć przed wprowadzeniem do miejskiego systemu wodno-kanalizacyjnego i cieków wodnych.

9 WŁAŚCIWOŚCI FIZYCZNE I CHEMICZNE

9.1 Informacje na temat podstawowych właściwości fizycznych i chemicznych

a) Wygląd

Bezbarwna ciecz.

b) Zapach

Węglowodorowy.

c) Próg zapachu

Brak dostępnych danych.

d) pH

Nie oznacza się.

e) Temperatura topnienia/krzepnięcia

< 0 °C (ok. – 50 °C)

f) Początkowa temperatura wrzenia i zakres temperatur wrzenia

175 -225 °C

g) Temperatura zapłonu

Min. 64 °C (ISO 2719)

h) Szybkość parowania

Brak dostępnych danych.

i) Palność

Substancja jest palna.

j) Górna/dolna granica palności lub górna/dolna granica wybuchowości

Górna/dolna granica wybuchowości:

Górna: 6.0 % obj.

Dolna: 1.0 % obj.

k) Prężność par

< 1 kPa (38 °C, woda=6.5 kPa)

l) Gęstość par

> 3 (powietrze=1)

m) Gęstość względna

ok. 0.8

n) Rozpuszczalność

Rozpuszczalność w wodzie: ok. 10 mg/l.

o) Współczynnik podziału: n-oktanol/woda

3 - 6

p) Temperatura samozapłonu

Ok. 240 °C

q) Temperatura rozkładu

Brak danych.

r) Lepkość

Kinematyczna: < 7 mm²/s (40 °C, woda=0.6 mm²/s)

Dynamiczna: < 50 mPa·s (20 °C)

s) Właściwości wybuchowe

Pary substancji z powietrzem mogą tworzyć mieszaniny wybuchowe.

t) Właściwości utleniające

Ze względu na budowę (węglowodory) nie oczekuje się właściwości utleniających.

9.2 Inne informacje

Brak istotnych informacji.

10 STABILNOŚĆ I REAKTYWNOŚĆ

10.1 Reaktywność

W warunkach składowania i obchodzenia się zgodnie z przeznaczeniem – brak reaktywności.

10.2 Stabilność chemiczna

W normalnych warunkach stosowania i magazynowania substancja stabilna.

10.3 Możliwość występowania niebezpiecznych reakcji

Pary substancji z powietrzem mogą tworzyć mieszaniny wybuchowe.

10.4 Warunki, których należy unikać

Wysoka temperatura, źródła zapłonu, otwarty ogień.

10.5 Materiały niezgodne

Silne utleniacze.

10.6 Niebezpieczne produkty rozkładu

W warunkach pożaru i wysokiej temperatury mogą powstawać tlenki węgla (CO, CO₂).

Strona 7

11 INFORMACJE TOKSYKOLOGICZNE

11.1 Informacje dotyczące skutków toksykologicznych

Toksyczność ostra:

LD₅₀ - doustnie szczur > 2000 mg/kg

LD₅₀ – skóra królik > 2000 mg/kg

LC₅₀ – inhalacyjnie szczur > 5000 mg/m³ (4h)

Działanie żrące/drażniące na skórę:

W oparciu o dostępne dane, kryteria klasyfikacji nie są spełnione.

Nie wykazuje działania drażniącego na skórę (królik, 4 h).

Powtarzające się narażenie może powodować wysuszenie lub pękanie skóry.

Poważne uszkodzenie oczu/działanie drażniące na oczy:

W oparciu o dostępne dane, kryteria klasyfikacji nie są spełnione.

Nie wykazuje działania drażniącego na oczy (królik).

Pary substancji powodują podrażnienie oczu (człowiek).

Działanie uczulające na drogi oddechowe lub skórę:

W oparciu o dostępne dane, kryteria klasyfikacji nie są spełnione.

Nie stwierdzono działania uczulającego (królik i świnka morska).

Działanie mutagenne na komórki rozrodcze:

W oparciu o dostępne dane kryteria klasyfikacji nie są spełnione.

Rakotwórczość:

W oparciu o dostępne dane, kryteria klasyfikacji nie są spełnione.

Szkodliwe działanie na rozrodczość:

W oparciu o dostępne dane, kryteria klasyfikacji nie są spełnione.

Działanie toksyczne na narządy docelowe – narażenie jednorazowe:

W oparciu o dostępne dane, kryteria klasyfikacji nie są spełnione.

Działanie toksyczne na narządy docelowe – narażenie powtarzane:

W oparciu o dostępne dane, kryteria klasyfikacji nie są spełnione.

Zagrożenie spowodowane aspiracją:

Połyknięcie i dostanie się przez drogi oddechowe może grozić śmiercią.

Skutki zdrowotne narażenia miejscowego

Wdychanie: Wdychanie par może powodować uczucie zmęczenia, osłabienie, senność, nudności, bóle i zawroty głowy, ból gardła, kaszel, urywany oddech.

Kontakt ze skórą: Może powodować podrażnienia, zaczerwienie, ból. Powoduje pękanie i łuszczenie się skóry na skutek jej wysuszenia i odtłuszczenia. Przez uszkodzoną skórę może następować sorpcja do krwi.

Kontakt z oczami: Wysokie stężenia par lub prysnięcie cieczy do oka mogą powodować podrażnienie błon śluzowych oczu (pieczenie, zaczerwienienie, łzawienie).

Połyknięcie : Mogą wystąpić zaburzenia żołądkowe (nudności, wymioty, bóle brzucha). Może powodować uszkodzenie płuc w przypadku połyknięcia.

Objawy zatrucia przewlekłego:

Powtarzające się lub długotrwałe narażenie powoduje podrażnienia skóry (królik, 14 i 28 dni).

Przedłużone działanie może powodować zawroty głowy, wymioty, zakłócenia czucia, zaburzenia koordynacyjne, podrażnienie błon śluzowych, uszkodzenie wątroby, nerek i centralnego układu nerwowego, utratę przytomności.

Może działać narkotycznie. Długotrwałe narażenie na działanie substancji powoduje uszkodzenia nerek u szczurów (samce) i nowotwory (myszy).

12 INFORMACJE EKOLOGICZNE

12.1 Toksyczność

LC50 > 100 mg/l (ryby, algi, dafnie).

12.2 Trwałość i zdolność do rozkładu

Łatwo ulega biodegradacji: 61 %, 28 dni.

12.3 Zdolność do bioakumulacji

Współczynnik podziału oktanol/woda (Kow): 3 – 6

Współczynnik biokoncentracji (BCF): 112 – 159 (ryby, narażenie przez 128 dni).

12.4 Mobilność w glebie

Substancja łatwo odparowuje z powierzchni ziemi. Degradacja następuje bardzo wolno (beztlenowa).

12.5 Wyniki oceny właściwości PBT i vPvB

Substancja nie spełnia kryteriów PBT i vPvB.

12.6 Inne szkodliwe skutki działania

Brak dostępnych danych.

13 POSTĘPOWANIE Z ODPADAMI

13.1 Metody unieszkodliwiania odpadów

Nie usuwać produktu razem z odpadami komunalnymi, nie wprowadzać do kanalizacji. Nie dopuszczać do zanieczyszczenia wód gruntowych i powierzchniowych.

Zużyte opakowania dokładnie opróżnić. Opakowania wielokrotnego użytku mogą być (po oczyszczeniu) używane повторно.

Podstawa prawna:

Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach (Dz. U. nr 62, poz.628, 2001 z późniejszymi zmianami); Ustawa z dnia 11 maja 2001 r. o opakowaniach i odpadach opakowaniowych (Dz. U. nr 63, poz. 638, 2001); Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 27 września 2001 r. w sprawie katalogu odpadów (Dz. U. nr 112, poz. 1206, 2001).

Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o zmianie ustawy o odpadach oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. nr 175, poz. 1458, 2005).

14 INFORMACJE O TRANSPORCIE

14.1 Numer UN (numer ONZ)

Nie dotyczy.

14.2 Prawidłowa nazwa przewozowa UN

Nie dotyczy.

14.3 Klasa(-y) zagrożenia w transporcie

Nie dotyczy

14.4 Grupa pakowania

Nie dotyczy.

14.5 Zagrożenia dla środowiska

Substancja nie stanowi zagrożenia dla środowiska zgodnie z kryteriami zawartymi w przepisach modelowych ONZ.

14.6 Szczególne środki ostrożności dla użytkowników

Usunąć źródła zapłonu (ugasić otwarty ogień, ogłosić zakaz palenia i używania narzędzi iskrzących).

Trzymać z daleka od źródeł wysokiej temperatury i źródeł zapłonu.

14.7 Transport luzem zgodnie z załącznikiem II do konwencji MARPOL 73/78 i kodeksem IBC

Nie dotyczy.

15 INFORMACJE DOTYCZĄCE PRZEPISÓW PRAWNYCH

15.1 Przepisy prawne dotyczące bezpieczeństwa, zdrowia i ochrony środowiska specyficzne dla substancji Ustawa z dnia 11 stycznia 2001 r. o substancjach i preparatach chemicznych (Dz. U. nr 11, poz. 84, 2001 z późniejszymi zmianami).

ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY (WE) NR 1272/2008 z dnia 16 grudnia 2008r. w sprawie klasyfikacji, oznakowania i pakowania substancji i mieszanin, zmieniające i uchylające dyrektywy 67/548/EWG i 1999/45/WE oraz zmieniające rozporządzenie (WE) nr 1907/2006 (Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej seria L nr 353 z 31 grudnia 2008 roku).

ROZPORZĄDZENIE KOMISJI (WE) NR 790/2009 z dnia 10 sierpnia 2009 r. dostosowujące do postępu naukowo technicznego rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1272/2008 z dnia 16 grudnia 2008 r. w sprawie klasyfikacji, oznakowania i pakowania substancji i mieszanin (Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej seria L nr 235 z 5 września 2009 roku).

Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 2 września 2003 r. w sprawie kryteriów i sposobu klasyfikacji substancji i preparatów chemicznych (Dz. U. nr 171, poz. 1666, 2003 z późniejszymi zmianami).

Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 21 grudnia 2005 r. w sprawie zasadniczych wymagań dla środków ochrony indywidualnej (Dz. U. nr 259, 2173, 2005). Ustawa z dnia 28 października 2002 r. o przewozie drogowym towarów niebezpiecznych (Dz. U. nr 199, poz. 1671, 2002).

Oświadczenie Rządowe z dnia 26 lipca 2005 r. w sprawie wejścia w życie zmian do załączników A i B Umowy Europejskiej dotyczącej międzynarodowego przewozu drogowego towarów niebezpiecznych (ADR) sporządzonej w

Genewie dnia 30 września 1957 r. (Dz. U. nr 178, poz. 1481, 2005 z późniejszymi zmianami). Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 5 marca 2009 r. w sprawie oznakowania opakowań substancji niebezpiecznych i preparatów niebezpiecznych oraz niektórych preparatów chemicznych (Dz. U. nr 53, poz. 439, 2009). Rozporządzenie (WE) 1907/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 grudnia 2006 roku w sprawie rejestracji, oceny, udzielania zezwoleń i stosowanych ograniczeń w zakresie chemikaliów (REACH), utworzenia Europejskiej Agencji Chemikaliów, zmieniające dyrektywę 1999/45/WE oraz uchylające rozporządzenie Rady (EWG) nr 793/93 i rozporządzenie Komisji (WE) nr 1488/94, jak również dyrektywę Rady 76/769/EWG i dyrektywy Komisji 91/155/EWG, 93/67/EWG, 93/105/WE i 2000/21/WE (Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej seria L nr 396 z 30 grudnia 2006 roku z późniejszymi zmianami).

15.2 Ocena bezpieczeństwa chemicznego

Dostawca wykonał ocenę bezpieczeństwa chemicznego substancji.

16 INNE INFORMACJE

Informacje zawarte w niniejszej karcie charakterystyki, zaczerpnięte z karty substancji dostarczonej przez producenta, zostały uzupełnione i zweryfikowane w Instytucie Chemii Przemysłowej im prof. I. Mościckiego w Warszawie.

Inne źródła danych:

IUCLID Data Bank (European Commission – European Chemicals Bureau).

ESIS – European Chemical Substances Information System (European Chemicals Bureau).

Informacje zamieszczone w karcie charakterystyki mają na celu opisanie produktu jedynie z punktu

wymagań bezpieczeństwa. Użytkownik jest odpowiedzialny za stworzenie warunków bezpiecznego używania produktu i to on bierze na siebie odpowiedzialność za skutki wynikające z niewłaściwego stosowania niniejszego produktu.

Zwroty R (wskazujące rodzaj zagrożenia) **użyte w punkcie 3. Karty charakterystyki i zwroty S** (określające warunki bezpiecznego stosowania):

R 65 Działa szkodliwie; może powodować uszkodzenie płuc w przypadku połknięcia.

R 66 Powtarzające się narażenie może powodować wysuszenie lub pękanie skóry.

S 23 Nie wdychać pary.

S 24 Unikać zanieczyszczenia skóry.

S 62 W przypadku połknięcia nie wywoływać wymiotów: niezwłocznie zasięgnąć porady lekarza i pokazać opakowanie lub etykietę.

Przedstawione tu informacje zebrano ze źródeł, które według najlepszej wiedzy firmy Basic Components Sp. z o.o. ocenione mogą być jako rzetelne i dokładne; jednakże, Basic Components nie udziela żadnych gwarancji, czy to bezpośrednio czy w sposób dorozumiany co do PRZYDATNOŚCI PRODUKTU DO DANEGO CELU, w oparciu o te dane lub wyniki uzyskane na ich podstawie. Basic Components nie ponosi odpowiedzialności za obrażenia poniesione przez odbiorców lub osoby trzecie ani za żadne szkody materialne; wszelkie ryzyko ponosi odbiorca.